

Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad úseku vodního hospodářství

Věc: Přestupky, vazba na smlouvu podle § 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích.

[k § 8 odst. 6, § 32 odst. 5 a § 33 odst. 7 zákona o vodovodech a kanalizacích]

Dotaz:

Je možné, aby ve smlouvě vlastníka popřípadě provozovatele vodovodu nebo kanalizace s odběratelem uzavřené podle § 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích byly uvedeny smluvní pokuty za stejné přestupky, které jsou uvedeny v § 32 odst. 7 a v § 33 odst. 9 zákona o vodovodech a kanalizacích?

Výklad:

Účel sankce za přestupek je jiný než účel smluvní sankce. Souběh těchto sankcí nelze považovat za porušení zásady „*ne bis in idem*“ a je v zásadě možný.

Odůvodnění:

Smlouva uzavřená podle ustanovení § 8 odst. 6 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, je smlouvou soukromého práva. Je tedy na dohodě stran, zda a jaké smluvní sankce budou ve smlouvě obsaženy. Náležitosti smlouvy předvídané v ustanovení § 8 odst. 16 a 17 zákona o vodovodech a kanalizacích jsou náležitosti esenciální a je třeba je považovat za minimální.

Smluvní pokuta slouží k zajištění plnění povinností, které mohou (ale nemusí) být stanovené právními předpisy a jež si smluvní strany ve smlouvě sjednaly. Oproti tomu veřejnoprávní sankce je většinou ukládána za nesplnění povinnosti stanovené právním předpisem, které naplňuje znaky skutkové podstaty přestupku, a tato sankce neslouží k zajištění plnění smluvního ujednání. Smluvní pokuta oproti tomu plní též funkci paušalizované náhrady škody. Na základě uvedených rozdílů je zřejmé, že nedochází k porušení zásady, která vylučuje, aby se dvakrát jednalo o téže věci, o níž bylo již pravomocně rozhodnuto.

Podle ustanovení § 36 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích nesmí vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud je pověřen k uzavírání smluv s odběratelem podle ustanovení § 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích, při uzavírání smlouvy jednat v rozporu s dobrými mravy, zejména nesmí odběratele diskriminovat. Dobré mravy předpokládají, že smlouva je oboustranně vyvážaná. Výše smluvní pokuty proto nesmí být v rozporu s dobrými mravy. Odběratel, který odmítne uzavřít smlouvu z důvodu jím tvrzené jednostrannosti smlouvy, nemůže být (bez dalšího) poškozen za neuzavření smlouvy.

V Praze dne 13. dubna 2010

Aktualizováno ke dni 23. června 2017

Ing. Aleš Kendík
náměstek pro řízení sekce vodního hospodářství